

Wat is een school?

Sietske Waslander

Didactiefonline, januari 2019

De inspectie bezocht in 2018 een aantal scholen van de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs (SvPO), verspreid over het land. Op een aantal punten was de inspectie kritisch. Volgens de SvPO waren die punten nu net hun eigen onderwijsconcept. De stichting spande een kort geding aan om te voorkomen dat de inspectierapporten openbaar werden. De rechter in Den Haag gaf de school gelijk en zette vraagtekens bij de beoordeling 'goed' die de inspectie tegenwoordig geeft. Vooral dat heeft de aandacht getrokken.

Een ander onderdeel van de uitspraak is veel interessanter. Het roept de vraag op: wat is een school in deze tijd van technologie? Op de scholen waar het om gaat, krijgen leerlingen in de onderbouw van het voortgezet onderwijs op een bijzondere manier Duits. Het vak staat gewoon op het rooster. Maar de docent is niet fysiek aanwezig: een bevoegde docent Duits heeft via een videoverbinding contact met leerlingen op verschillende scholen in het land. En volgens de inspectie is dit in strijd met de wet. Volgens de school mag het wel. De rechter gaf de school gelijk. Want, zegt de rechter, in de wet staat alleen dat leerlingen fysiek op school aanwezig moeten zijn. Er staat niet dat een docent lijfelijk aanwezig moet zijn. Leraren moeten bevoegd zijn en er moet sprake zijn van *'een zekere mate van sturing en structurering van het leerproces'*, omdat *'leerplichtigen langs de kerndoelen moeten worden geleid en hun vorderingen inzichtelijk moeten zijn'*. Deze manier van lesgeven voldoet aan die eisen.

Als deze uitspraak standhoudt, zijn er vergaande implicaties. Zeker met een groot tekort aan leraren. Een leraar van een 'tekortvak' zou overal kunnen zijn, zolang leerlingen live contact kunnen hebben. Deze leraar zou bijvoorbeeld in een kamertje op het bestuursbureau kunnen werken om de lessen op de verschillende scholen van hetzelfde bestuur te verzorgen. Of zij/hij zou zelfs voor meerdere besturen tegelijk kunnen werken. En waarom niet vanuit huis werken? Of vanuit een ander land, met een werkende videoverbinding? Er gaat een wereld open! Als leerlingen voor één vak op deze manier les kunnen krijgen, waarom dan niet voor twee? Of voor zes. Wat is een school eigenlijk in deze tijd van technologie? Eén ding is zeker: onze wetten zijn er niet op voorbereid.